

णान्वयस्योक्तिरित्यर्थः । यदुक्तं यत्रोक्तेर्गम्यतेऽन्योऽर्थस्तस्मान्नविशेषणः । सा समासोक्तिरुदिता संचेपार्थतया तथेति । अन्यत्रापि वस्तु किञ्चिदभिप्रेत्य तद्वदन्यस्य वस्तुनः । उक्तिसंचिप्तरूपत्वात् समासोक्तिरिहेय्यते इति । अतएव शेषाङ्गेदः तत्र द्वयोरपि श्रूयमाणत्वात् ॥ ४१ ॥

अथ लक्ष्मणरूपतुल्यवेशं गमनादेशविनिर्गताग्रहस्तं । कपयोऽनुययुः समेत्य रामं नतसुग्रीवगृहीतसादराज्ञं ॥ ४२ ॥ अतिशयोक्तिः ॥

अथेत्यादि । अथ वार्त्ताश्रवणानन्तरं कपयः समेत्य मिलित्वा ज०म०  
राममनुययुः अनुगतवन्तः लक्ष्मणेन तुल्यं रूपं वेशश्च यस्य रामस्य गमनाय प्रयाणाय आदेशः तदर्थं विनिर्गतौ अग्रहस्तौ यस्य नतेन प्रणतेन सुग्रीवेण गृहीता प्रतिष्ठिता सादराज्ञा यस्य तं रामं । अतिशयोक्तिरिति अतिशयाभिधानात् अत्र सुद्विपि नामासौ लक्ष्मणे च तुल्यरूपवेशः स्यात् न तु प्रत्यक्षप्रमाणपरिकेद्य इति लोकातिक्रान्तवचनमेतद्वचनं अवश्यञ्च कश्चिद्विशेषोऽस्ति यथोक्तं निमित्ततोयत्र वचो लोकातिक्रान्तगोचरं । मन्यन्तेऽतिशयोक्तिं तामलङ्कारतया यथेति ॥ ४२ ॥

अथेत्यादि । सीतावार्त्ताश्रवणानन्तरं कपयः समेत्य मिलित्वा भ०  
रामं अनुययुः अनुगतवन्तः कीदृशं लक्ष्मणेन तुल्यं रूपं वेशश्च यस्य तं रामदुःखेन लक्ष्मणोऽधिकं दुःखितः सीतावार्त्ताश्रवणाच्च